

Polisi Terfynu

Cyflogaeth yn Gynnar

(Taliadau Dewisiol)

Cymeradwywyd gan	Y Cyngor Llawn
Dyddiad Cymeradwyo	01/04/2014
Dyddiad Rhoi ar Waith	01/04/2014
Perchennog	SV
Dyddiad Adolygu	01/04/2023

Polisi Terfynu Cyflogaethyn Gynnar (Taliadau Dewisiol)

Rheoli Fersiynau

Mae'r ddogfen hon yn amodol ar adolygiad rheolaidd oherwydd newidiadau i ddeddfwriaeth a pholisi. Gellir dod o hyd i'r fersiynau diweddaraf o'n cyhoeddiadau ar ein gwefan. Cyn cysylltu â ni ynghylch cynnwys y ddogfen hon, argymhellir i chi gyfeirio at y fersiwn diweddaraf ar y wefan a'r canllawiau perthnasol.

Fersiwn	Dyddiad Cymeradwyo	Cymeradwywyd gan	Nodiadau / newidiadau
f1.1	01.04.14	Cyngor Llawn	Rheoliadau Newydd- Diwygiwyd i adlewyrchu rheoliadau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol newydd ac i gadarnhau'r broses
f2.0	25.04.18	Andrea Malam	Ail-fformatio
f2.1	06.03.20	Andrea Malam	Adendwm I'r Polisi
F2.2	20.06.22	David Kennedy	Ail-fformatio

Polisi Terfynu Cyflogaethyn Gynnar (Taliadau Dewisiol)

Cynnwys

Rheoli Fersiynau	2
Cynnwys	3
ADENDWM I'R POLISI	4
Denbighshire Leisure Ltd. (DLL)	4
Beth yw'r polisi hwn?	4
Budd-daliadau sy'n daladwy ar gyfer dileu swyddi'n gysylltiedig agymddeoliad.	5
Budd-daliadau sy'n daladwy ar gyfer dileu swyddi'n unig.	5
Ymddeol er budd effeithlonrwydd.	6
Osgoi dileu swydd gweithiwr arall yn orfodol	6
Hwyluso camau ailstrwythuro neu newidiadau i ddarpariaeth gwasanaethau	6
Er budd y gweithiwr a'r cyflogwr	7
Budd-daliadau sy'n daladwy ar gyfer ymddeoliadau er buddeffeithlonrwydd.	7
Ymddeol yn fuan a hepgor gostyngiad.	7
Budd-daliadau sy'n daladwy ar gyfer ymddeoliadau ar gais y gweithiwr	7
Beth yw'r broses awdurdodi?	8
Faint fydd y gost i'r gwasanaeth?	8

Polisi Terfynu Cyflogaethyn Gynnar (Taliadau Dewisiol)

ADENDWM I'R POLISI

Denbighshire Leisure Ltd. (DLL)

At ddibenion dehongli rolau a chyfrifoldebau gweler isod:

CSDd	DLL
Pennaeth y Gwasanaeth	Rheolwr Gyfarwyddwr / Aelod o'r Tîm Gweithredol
Cyfarwyddwr	Cyfarwyddwr Bwrdd y Cwmni
Uwch Dîm Rheoli	Tîm Gweithredol y Cwmni Swyddog Adran 151
Cyfrifydd y Cwmni Swyddog Monitro	Ysgrifennydd y Cwmni

Beth yw'r polisi hwn?

Gall yr oedran ymddeol arferol o fewn Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol fod naill ai'n 65 oed neu'n oedran pensiwn y wladwriaeth, yn dibynnu pryd fydd gweithiwr yn ymuno â'r cynllun. Efallai y bydd rhai gweithwyr wedi amddiffyn eu budd-daliadau cyn hyn, yn dibynnu ar eu hoedran a phryd y gwnaethant ymuno â'r cynllun. Bydd unrhyw weithiwr sy'n ymddeol cyn 65 oed / oedran pensiwn y wladwriaeth yn cael ei ystyried yn ymddeoliad cynnar. Bydd gweithwyr yn gallu ymuno â'r cynllun neu aros ynddo hyd nes y diwrnod cyn eu pen-blwydd yn 75 oed, a pharhau i gronni aelodaeth. Fodd bynnag, rhaid i daliadau o fudd-daliadau ddechrau cyn i'r gweithiwr gyrraedd 75 oed.

O Ebrill 2014, bydd aelod 55 oed (sydd wedi bod yn aelod am dros 2 flynedd neu fwy na 3 mis os ydynt yn aelod cyn 1 Ebrill 2014, neu werth trosglwyddo cyfwerth i'r CPLIL) yn gallu gadael eu cyflogaeth yn

Polisi Terfynu Cyflogaethyn Gynnar (Taliadau Dewisiol)

wirfoddol a gofyn bod eu pensiwn yn cael ei dalu. Fodd bynnag, gall hyn olygu gostyngiad am daliad cynnar.

Bydd yn bosibl i'r cyflogwr ystyried hepgor unrhyw ostyngiad yn llawn neu'n rhannol o dan yr amodau canlynol:

- Ymddeoliad yn gysylltiedig â dileu swydd
- Ymddeoliad er budd effeithlonrwydd
- Cais gweithiwr i ymddeol a hepgor y gostyngiad.

Nid yw'r polisi hwn yn cwmpasu ymddeoliadau oherwydd salwch gan nad oes unrhyw daliadau dewisol cymwys mewn achosion o'r fath. I gael rhagor o wybodaeth am fudd-daliadau sy'n daladwy mewn achos o salwch, gweler y Broses Ymddeol oherwydd Salwch.

Budd-daliadau sy'n daladwy ar gyfer dileu swyddi'n gysylltiedig ag ymddeoliad.

Bydd gweithiwr dros 55 oed y bydd eu cyflogaeth yn cael ei therfynu oherwydd dileu swydd yn cael taliad dileu swydd uwch yn unol â'r Polisi Dileu Swyddi, ac os ydyw'n gymwys i gael Pensiwn Llywodraeth Leol, budd-daliadau pensiwn sylfaenol heb ostyngiad.

Ar ôl ymddeol, bydd y gweithiwr yn cael pensiwn blynyddol ac os ydyw'n gymwys, cyfandaliad untro. Ni fydd hwn yn cael ei ostwng gan fod y gost o gael mynediad cynnar i'r pensiwn yn cael ei dalu gan y cyflogwr. Yn ogystal, bydd y gweithiwr yn cael taliad dileu swydd uwch wedi'i gyfrifo drwy ddefnyddio cyflog wythnosol gwirioneddol dan gontract, yn unol â'r Polisi Dileu Swyddi. Ni fydd taliad dileu swydd o hyd at £30,000 yn destun didyniadau Treth neu Yswiriant Gwladol.

Budd-daliadau sy'n daladwy ar gyfer dileu swyddi'n unig.

Bydd gweithiwr y bydd eu cyflogaeth yn cael ei therfynu oherwydd dileu swydd ac nad ydynt yn gymwys am pensiwn, yn cael taliad dileu swydd uwch yn unol â'r Polisi Dileu Swyddi. Bydd y gweithiwr yn cael

Polisi Terfynu Cyflogaethyn Gynnar (Taliadau Dewisiol)

taliad dileu swydd uwch wedi'i gyfrifo drwy ddefnyddio cyflog wythnosol gwirioneddol dan contract, yn unol â'r Polisi Dileu Swyddi.

Ni fydd taliad dileu swydd o hyd at £30,000 yn destun didyniadau Treth neu Yswiriant Gwladol.

Ymddeol er budd effeithlonrwydd.

Gellir cynnig ymddeoliad drwy gytundeb ar y cyd i weithwyr, sy'n gymwys yn ôl oedran a gwasanaeth (sydd wedi bod yn aelod am dros 2 flynedd neu fwy na 3 mis os ydynt yn aelod cyn 1 Ebrill 2014, neu werth trosglwyddo cyfwerth i'r CPLIL) i dderbyn budd- daliadau ymddeol heb ostyngiad, lle byddai'r cyngor yn fodlon y byddai terfynu cyflogaeth yn arwain at well effeithlonrwydd o'r gwasanaeth.

Wrth gymeradwyo ymddeoliad o dan sail effeithlonrwydd, bydd y cyngor yn sicrhau y bydd yn parhau i gyflawni ei nodau a gwerthoedd, er enghraifft, yn yr angen i ddarparu gwasanaethau sy'n ymatebol, effeithlon, dibynadwy ac effeithiol, neu i agor cyfleoedd cyflogaeth newydd.

Gellir rhannu hyn i dri maes:

Osgoi dileu swydd gweithiwr arall yn orfodol

Er mwyn osgoi dileu swyddi'n orfodol, byddai'r awdurdod yn ceisio gwirfoddolwyr i ymddeol yn gynnar o'r gweithlu. Lle ceisir gwirfoddolwyr, mae'r cyngor yn cadw'r hawl i wrthod cais ar sail weithredol neu fusnes arall.

Hwyluso camau ailstrwythuro neu newidiadau i ddarpariaeth gwasanaethau

Byddai hyn yn berthnasol lle mae cynigion ffurfiol wedi'u llunio ar gyfer ail-strwythuro neu newidiadau i ddarpariaeth gwasanaethau. Mewn achosion o'r fath, ni fyddai'r newidiadau yn cyfiawnhau dileu swydd o fewn y diffiniadau swyddogol a bennwyd yn y gyfraith gyflogaeth, ond efallai nad ydyw'r person yn y swydd y person cywir i weithredu'r newidiadau sydd eu hangen.

Ni fyddai hyn yn cael ei ddefnyddio mewn achosion lle mae gweithiwr wedi gwneud cais i adael o ganlyniad, y mae'r adran yn manteisio ar y cyfle i adolygu eu strwythur a darpariaeth gwasanaethau.

Polisi Terfynu Cyflogaethyn Gynnar (Taliadau Dewisiol)

Er budd y gweithiwr a'r cyflogwr

Gallai hyn fod yn berthnasol i'r cyflogwr, lle mae gallu'r gwasanaeth neu dîm i wella yn cael ei gryfhau drwy ryddhau aelod o staff. Fodd bynnag, ni ddylid defnyddio'r cam effeithlonrwydd hwn i hwyluso'r broses o ryddhau gweithwyr trafferthus. Dylid ymdrin â materion yn ymwneud â gallu, ymddygiad neu ddisgyblaeth yn unol â'r polisi priodol.

Budd-daliadau sy'n daladwyar gyfer ymddeoliadau er budd effeithlonrwydd.

Ar ôl ymddeol, bydd y gweithiwr yn cael pensiwn blynyddol ac os ydyw'n gymwys, cyfandaliad untro. Ni fydd hwn yn cael ei ostwng gan fod y gost o gael mynediad cynnar i'r pensiwn yn cael ei dalu gan y cyflogwr. Yn ogystal, gall cyfandaliad iawndal fod yn daladwy hyd at uchafswm o 45 wythnos.

Bydd nifer gwirioneddol yr wythnosau sy'n daladwy yn cael ei benderfynu gan Grŵp Awdurdodi fydd yn cynnwys y Pennaeth AD, Cyfreithiol a Democrataidd, Swyddog Adran 151 a'r Pennaeth Gwasanaeth.

Ni fydd y cyfandaliad iawndal hwn yn destun didyniadau treth neu yswiriant gwladol hyd at £30,000.

Ymddeol yn fuan a hepgor gostyngiad.

Ar unrhyw adeg o 55 oed ymlaen, gall gweithwyr (sydd wedi bod yn aelod am dros 2 flynedd neu fwy na 3 mis os ydynt yn aelod cyn 1 Ebrill 2014, neu werth trosglwyddo cyfwerth i'r CPLIL) ddewis yn ysgrifenedig i adael y cyngor, a chael eu budd-daliadau pensiwn heb gymeradwyaeth eu cyflogwr. Fodd bynnag, gall gweithwyr ofyn i'w cyflogwr hepgor rhywfaint, neu'r holl ostyngiad y gallent eu hwynebu drwy dynnu eu budd-daliadau'n gynnar.

Budd-daliadau sy'n daladwy ar gyfer ymddeoliadau ar gais y gweithiwr

Os yw gweithiwr yn ymddeol cyn yr oedran ymddeol arferol, efallai y ceir gostyngiad yn ei gyfandaliad a'i bensiwn. Mae'r gostyngiad yn dibynnu ar faint o flynyddoedd yn gynt maent yn gadael, ynghyd â'u hoedran a'u haelodaeth pan fyddant yn ymddeol. Mae'r gostyngiad yn cael ei gyfrifo yn unol â chanllawiau a gyhoeddwyd gan Actiwari'r Llywodraeth, a bydd budd-daliadau pensiwn yn cael eu gostwng i adlewyrchu'r taliad cynnar rhwng 55 oed a'u Hoedran Pensiwn y Wladwriaeth.

Polisi Terfynu Cyflogaethyn Gynnar (Taliadau Dewisiol)

Gellir gweithredu'r "Rheol 85 Mlynedd" (lle mae gwasanaeth ac oedran aelod yn gyfartal i 85 cyn eu Hoedran Pensiwn y Wladwriaeth) ar gyfer aelodau unigol, cyn 60 oed yn achos ymddeoliad cynnar, lle bydd y gost yn cael ei thalu'n llawn neu'n rhannol gan y cyflogwr.

Mae gan Gyngor Sir Ddinbych y dewis i hepgor gostyngiadau'n llawn neu'n rhannol, a bydd yn ystyried pob achos yn ôl ei rinweddau ei hun os tybir eu bod yn hyfyw yn ariannol.

Beth yw'r broses awdurdodi?

Yn gyntaf mae angen gwneud achos Busnes ar gyfer pob terfyniad. Dylai costau fod yn adferadwy cyn gynted ag y bo modd a heb fod yn fwy na 3 blynedd.

Os yw'n hyfyw yn ariannol, yna bydd yn mynd ymlaen i'r cam [Ffurflen Awdurdodi Ymddeoliad / Dileu Swydd \(TERM1\)](#) i'w gymeradwyo.

Rhaid i bob swydd a ddilëir ac effeithlonrwydd sy'n gysylltiedig ag ymddeoliadau cynnar a gostyngiadau wedi'u hepgor, gael cymeradwyaeth gan y grŵp awdurdodi sy'n cynnwys:

- Pennaeth Gwasanaeth
- Pennaeth AD, y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd
- Swyddog Adran 151

Bydd y Prif Weithredwr yn cymryd lle unrhyw un o'r uchod yn ôl yr angen.

Bydd pob cais i'r Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr angen cael eu cymeradwyo gan y cyngor llawn.

Rhaid cwblhau Achos Busnes ar gyfer Taliadau lawndal ar gyfer Effeithlonrwydd a Ffurflen Awdurdodi Ymddeoliad / Dileu Swydd (TERM1) gan y rheolwr a chael cytundeb a llofnod y panel uchod.

Faint fydd y gost i'r gwasanaeth?

Mae dwy gost yn gysylltiedig â therfynu cyflogaeth yn gynnar, sef taliadau dileu swydd neu effeithlonrwydd a / neu gostau straen pensiwn y cyflogwr

Dylid gallu adennill cost y straen ar y gronfa pensiwn ac unrhyw daliad dileu swydd neu effeithlonrwydd a allai fod yn ddyledus gan yr adran yn yr amser byrraf posibl, a dim hwyrach na 3 blynedd o ddyddiad

Polisi Terfynu Cyflogaethyn Gynnar (Taliadau Dewisiol)

terfynu cyflogaeth y deiliad swydd. Bydd hyn yn cael ei benderfynu wedi cwblhau'r [Ffurflen Awdurdodi Ymddeoliad / Dileu Swydd \(TERM1\)](#).

Gellir ad-dalu costau straen pensiwn y cyflogwr i'r gronfa ar unwaith yn dilyn ymddeoliad, neu dros gyfnod o 3 blynedd, a fydd yn cynnwys taliadau llog.